РЕШЕНИЕ

№ ХА – 02-01/2009 год.

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

На основание чл. 99, ал. 2, от Закона за опазване на околната среда и чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и във връзка с чл.31 от Закона за биологичното разнообразие, и чл.39, ал.4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитени зони

ОДОБРЯВАМ:

осъществяването на инвестиционно предложение: "Изграждане на 16 броя ветрогенератори в землищата на с. Попско и с. Пашкул, общ. Ивайловград, обл. Хасково"
възложител: "Вятърни електроцентрали" АД – гр. София;
седалище: гр. София, ул. „ Кузман Шапкаров", № 4, Булстат: BG 175163852

Характеристика на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда „Изграждане на 16 броя ветрогенератори". Територията определена за реализация на инвестиционното намерение се намира в землищата на с. Попско и с. Пашкул, община Ивайловград в имоти с №№ 053010, 053007, 055005, 052001, 053016, 073002, 073012, 077009, 075037, 015013 собственост на инвеститора и земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ стопанисвани от общ. Ивайловград с №№ 000578, 000579, 000068, 000069 и 000079. Общата площ необходима за реализацията на инвестиционното намерение като сервитутна зона е 125.6 дка. На земята необходима за фундиране на кулите ще бъде сменено предназначението и изключена от фонд земеделски земи (това са нискокатегоризирани и непродуктивни почви) с обща площ от 6.4 дка.

Вятърните генератори ще се монтират в имотите, както следва:

Генератор № 1 – имот № 055005; Генератор № 2 – имот № 053010; Генератор № 3 – имот № 053007; Генератор № 4 – имот № 053016, Генератор № 5 – имот № 052001; Генератор № 6 – имот № 000069; Генератор № 7 – имот № 000068; Генератор № 8 – имот № 015013; Генератор № 9 – имот № 015013;Генератор № 10 – имот № 000578, в т.ч. и част от имот № 000579; Генератор № 11 – имот № 075037; Генератор № 12 – имот № 073002; Генератор № 13 – имот № 077009;Генератор № 14 – имот № 073008; Генератор № 15 – имот № 073012; Генератор № 16– имот № 000079. Генераторите ще бъдат с мощност от 0.85 до 3 MW (в съответствие с изследванията за скоростта на вятъра и възможността за преобразуването му в електрическа енергия). Трансформаторите за преобразуване на енергията произведената от генераторите ще бъдат инсталирани в корпуса на ветровите кули или монтирани до кулите.

В имот № 015013 ще бъде изградена техническа инфраструктура (пункт за наблюдение и обслужване). Произведената и преобразувана електрическа енергия от съоръженията монтирани на северните площадки от № 1 до № 7, както и от южните площадки от № 8 до № 16 ще се препраща по подземна кабелна мрежа положена покрай съществуващи общински полски пътища до имот № 015013 към повишаваща мобилна подстанция 20 kV/110 kV и от

там към разпределителна подстанция „Маджарово" - по съществуващо трасе от електропреносната мрежа, след неговата реконструкция и модернизация.

Вятърните генератори ще се монтират на кули - стоманена конструкция, с височина 60 - 105 м и диаметър на витлото 77 - 90 м. Кулите ще бъдат фундирани върху стоманобетонови фундаменти с размери 20 м х 20 м и дълбочина 3 м. Инвестиционното предложение предвижда монтаж на генератори в зависимост от условията с инсталирана мощност от 13.6 до 48 MW, по индивидуален проект.
Условно, структурата на ветроенергийния парк е ситуирана в две редици на разположение на ветроенергийните кули (Приложение № 11):

- югоизточно от с Попско (№№ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) с направление югоизток;
- север, североизточно от с. Попско (№№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) с направление изток;

Отстояние между двете редици е от 1.350 до 3.450 км, а отстоянието между ветроенергийните кули в самите редици варира от 200 м до 1100 м.
Технически данни на генераторите:

- Мощност – 0.85 ÷ 3.0 MW;
- Обща мощност от 16 броя ветрогенератори с обща мощност – 13.6 ÷ 48 MW;
- Височина на кулата – 60 ÷ 105 м;
- Диаметър на витлото – 77 ÷ 90 м;
- Обща височина – 97 ÷ 150 м;
- Концепция на турбината – със зъбни предавки, с променлива скорост, с управление на стъпката на витлото, със специализирано управление при ураганен вятър, нагряване на перките срещу обледяване;
- Витло (ротор) – разположено откъм страната на вятъра, с активен контрол на стъпката;
- Посока на въртене – по посока на часовниковата стрелка;
- Брой на перките – три;
- Материал на перката – фибростъкло, интегрирана защита срещу мълнии, защита против обледяване;
- Скорост на въртене – променлива (14 – 31.4 об/мин);
- Скорост на включване – 4 м/сек;
- Скорост на изключване – 25 м/сек;
- Номинална скорост на вятъра – 5.6 м/сек;

поради следните **мотиви (фактически основания):**

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия от изграждането на ветроенергийните кули по отношение на капацитетните възможности, избраните начини на електропреносни и електроразпределителни структури, като са предпочетени оптималните варианти в екологично и технико-икономическо отношение.

2. Заключението на експертите по ОВОС е, че на основание извършените анализи, оценки и прогнози за въздействието върху околната среда на инвестиционното предложение се предлага одобряване на неговото осъществяване при изпълнение на предложените мерки по време на проектирането, строителството, експлоатацията. **Очакваните въздействия са съвместими с предмета и целите на защитена зона „Родопи-Източни". Не се нарушават типове природни местообитания и местообитания на видове с консервационна значимост, предмет на защита в защитената зона.**

3. Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие е, че инвестиционното предложение **няма вероятност** да окаже значително

природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони, поради следните **мотиви**:

3.1. Площта на инвестиционното предложение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

3.2. Местоположението на инвестиционното предложение "Изграждане на 16 броя ветрогенератори в землищата на с. Попско и с. Пашкул, общ. Ивайловград, обл. Хасково", попада в защитена зона ЗЗ „Родопи - Източни", с код BG 0001032 по Директива 92/43 ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Въздействието върху зоната ще бъде **пряко** в средносрочен период от време, а степента на въздействие е **ниска по степен**, предвид площта на въздействие върху местообитанията (0.0018%) от общата територия на защитената зона.

3.3. Не се очаква косвено влияние върху прилепите в района, тъй като теренът не е подходящ за тях – открита затревена площ, с нискотревна разстителност. Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже отрицателно влияние върху нисколетящите птици и прилепи.

3.4. Инвестиционното предложение е **съвместимо** с предмета и целите на опазване на ЗЗ BG 0001032 „Родопи - Източни". Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до безпокойство и до намаляване числеността на популациите на видовете, предмет на опазване в защитените зони.

3.5. Не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания

4. Избраната площадка не засяга находища на подземни богатства, заведени в Националния баланс на запасите.
5. За целите на разработването на доклада за ОВОС, доклада за ОС и окончателното определяне местоположението на отделните обекти е направено теренно проучване за установяване наличие на типове природни местообитания и местообитания на видове предмет на защита в зоната в периода **м. май – м. септември 2008 г.**
6. В представения Доклад за оценка на съвместимостта на инвестиционното предложение е отчетен комулативния ефект от реализацията на още 3 броя инвестиционни намерения със същия характер на работа в зоната:

ОБЩО за ЗЗ BG 0001032 „Родопи - Източни"

- Инвестиционно предложение за „Изграждане на 16 броя ветрогенератори", в землищата на с. Попско и с. Пашкул - 0.0018 %
- Инвестиционно предложение за „Изграждане на вятърно енергиен парк с 17 броя ветрогенератора", в землищата на с. Качулка и с. Чал - 0.0029 %
- Инвестиционно предложение за „Изграждане на ветроенергиен парк –Крумовград", в землищата на с. Качулка, с. Пелин и с. Перуника - 0.0028 %
- Инвестиционно предложение за „Изграждане на ветроенергиен парк „Крумовград" в землищата на с. Качулка, с. Полковник Желязово, с. Рогач и с Пелин - 0.0027 %

ЗЗ "Родопи-Източни" заема територия от 2 173 529.50 дка, а имотите определени за реализацията на инвестиционното предложение са на обща площ от 243.272 дка.

Обща площ 224.060 дка или 0.0103 % от защитената зона

7. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и е проведена среща за обществено обсъждане. Представен е протокол от общественото обсъждане.

и при следните задължителни за изпълнение от възложителите условия:

I. Общи

1. Настоящето решение по ОВОС да се счита и за смяна пред значението на земята съгласно чл.17, ал.1, т. 1 от ЗОЗЗ.
2. Да се изпълняват мерките за намаляване на вредните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, включени в Плана за изпълнение на мерките по чл. 96, ал.1,т. 6 от ЗООС и в **Приложение № 1** от настоящото решение.
3. Изработването на окончателните планове за ветроенергиния парк да се съобрази с условията на настоящето решение по ОВОС.

II. За фазата на проектиране:

4. Да се определят подходящи места за разполагане на площадките за временно съхранение на изгребните земни маси, след съгласуване с кмета на община Ивайловград.
5. При доказана необходимост от допълнителни количества земни маси и хумус да се уточнят източниците за тяхното доставяне/добиване.
6. При започване на проектирането на ПУП – ПЗ за разполагане на ветроенергийния парк да се направи справка за наличие на полезни изкопаеми в площите за реализация на инвестиционното намерение с Дирекция земни недра и подземни богатства на МОСВ.
7. При устройството на имотите да не се допуска унищожаване или увреждане на находища на защитени растителни и животински видове, включени в Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие, а ако това е невъзможно да се предвидят подходящи компенсаторни мерки.
8. Да се разработи и приложи проект за рекултивация, съобразен с конкретните условия и предложените мерки за максимално съхраняване на растителната покривка. Проектът да предвижда максимално запазване на съществуващата дървесна и хигрофитна растителност и използване при озеленяване на местни видове, характерни за съответните типове местообитания. Да не се използват семена от генно модифицирани тревни смески. Проектите да се съгласуват с РИОСВ - Хасково
9. Проектирането на ветроенергиния парк да се съобрази с изискванията на Наредба № 14/2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (обн. ДВ, бр.53/2005г., изм. и доп. ДВ, бр.73/2006г.) на МИЕ и МРРБ.
10. При изготвянето на ПУП – ПЗ да се извърши съгласуване за местоположението на площадки за разполагане на ветрогенераторите с Министерството на здравеопазването във връзка с Наредба № 7 за хигиените изисквания за здравна защита на селищната среда.
11. Кметът на община Ивайловград да определи съвместно с:

11.1. възложителя – условията и реда за третиране на отпадъци, които се очаква да се образуват по време на строителството и експлоатацията, съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

11.2. кмета на общ. Ивайловград да определи маршрута за транспортиране на отпадъците и инсталацията/съоръжението за тяхното третиране, съгласно чл. 18, ал. 2 от ЗУО.

III. По време на строителството:

12. В 7 дневен срок преди започване на строителните работи писмено да се уведоми РИОСВ - Хасково.

13. По време на строителството да се използва подходящ санитарен възел - химическа тоалетна.
14. Строителството да се извършва на база разработения и съгласуван от съответните компетентни органи ПУП-ПЗ.
15. Да се осигури периодично оросяване на всички строителни площадки и технологични пътища през сухите месеци на годината.
16. Да се създаде организация за контрол на площадките за съхранение на материалите и техническото състояние на машинния парк с цел недопускане аварийни разливи на масла и горива.
17. Работа на тесен фронт при изкопите за кабелните трасета. Непосредствено след извършване на обратната засипка да се извършва рекултивация с връщане на чима, там където е възможно.
18. Точно очертаване на строителните площадки и подходите към тях (временни пътища) за движение на транспортната техника и механизация, за да се опазва максимално съществуващата в близост растителна покривка.
19. Да не се допуска утъпкване,унищожаване на тревни площи и храсти и замърсявания на съседни на инвестиционното предложение площи.
20. При пренасянето и монтажа на ветрогенераторите да се използват максимално съществуващите пътища.
21. Излишната скално-земна маса да се товари директно на транспортната техника и извозва до местата определени от общината за депонирането й извън защитената зона.
22. Образуваните отпадъци (строителни и битови) от обекта да се предават, въз основа на писмен договор, на лица, притежаващи съответното разрешително за дейности с отпадъци или регистрационен документ по чл. 12 от Закона за управление на отпадъците или съответно комплексно разрешително. Копие от договора да бъде представен в РИОСВ - Хасково след сключването му.
23. Да бъде изградена подходяща система за ранно регистриране на птици и спиране работата на ветрогенераторите.
24. В срок до 4 месеца преди пускане на обекта в експлоатация дружеството да представи в РИОСВ - Хасково за утвърждаване фирмена програма за управление на отпадъците по време на експлоатацията на обекта.
25. Да се спазват правилата за противопожарна безопасност, особено в сухите периоди на годината.
26. Да не се ограждат площатките на ветрогенераторите.
27. Да не се третира растителната покривка с химически препарати.
28. Строителните дейности да бъдат извън размножителният период на птиците и животните, който е през месеците април-юни. Строително-монтажните работи да се извършват само през дневния период (особенно в участъка на Г № 8 и Г № 9).
29. Провеждането на подробна разяснителна кампания сред участниците в строителните и експлоатационни дейности с цел предотвратяване на щети върху растителния и животински свят в района.
30. След приключване на СМР на съответната площадка да се извършват необходимите възстановителни дейности за възвръщане на част от изкопаните земно-скални маси върху фундаментите и покриването им с хумусен хоризонт.

IV. По време на експлоатацията:

31. В срок до един месец от разрешаване ползването на строежа да се уведоми писмено РИОСВ-Хасково.
32. Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват на закрито или на временни площадки до: извозване за последващо обезвреждане при спазване изискванията на Глава втора, Раздел I на Наредба за изискванията за третиране и

транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53/19.03.1999 г. на определените за това места.

33. След въвеждането в експлоатация на ветроенергиинния парк е задължително провеждането на **едногодишен мониторинг** по отношение въздействие работата на ветрогенераторите върху орнитофауната. Мониторингът да се извърши от орнитолози и данните да се предоставят ежемесечно в РИОСВ – Хасково.
34. По време на провеждания мониторинг и експлоатацията на парка при доказано наличие на мъртви птици от работата на ветрогенераторите (лешояди - всички видове и царски орел), да се предприемат подходящи коригиращи действия (включително промяна местоположението или демонтаж на ветрогенератора).

V. Приложение 1: План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 6 ЗООС.

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
1.	Към инвестиционния проект да се разработи Проект за безопасност и здраве	При проектиране	Опазване на околната среда и здравето на хората
2.	Да се предвидят площадки за временно съхранение на отделения хумусен пласт и чим, и на излишните скално-земни маси, съгласно изискванията на Наредба № 26/02.10.1996 г.	При проектиране	Рекултивация на нарушени терени
3.	Да се сключи договор с лицензирана фирма, осигуряваща почистването на химическата тоалетна, като мястото на депониране бъде определено съгласно договорни отношения с лице, експлоатиращо канализационна мрежа и ПСОВ.	По време на строителство	Предотвратяване замърсяването на околната среда с отпадъчни води
	Атмосферен въздух		
1.	Контрол върху работата на багери, автосамосвали, булдозери и пр.	По време на строителство	Намаляване емисиите на вредни вещества в ауспуховите газове
2.	Извършване на системно оросяване на откритите временни складове за инертни материали (пясък, чакъл и пр.)	По време на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
3.	В период на по - продължително засушаване, омокряни, на повърхностния слой на местата за изкопни работи	По време на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
4.	Контрол върху товарене на самосвалите със земни маси и инертни материали, за недопускане на извънгабаритни товари	По време на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
5.	Почиствани на местата на временните открити складове за инертни материали след приключване на строителните работи	След завършване на периода на строителство	Намаляване на неорганизираните емисии на прах
6.	Почистване на складовите площи за насипни строителни материали и строителни отпадъци.	По време на експлоатация, непосредствено след края на периода на строителство	Намаляване емисиите на вредни вещества в ауспуховите газове
	Води		
1.	Да се предвиди използването на химическа тоалетна с периодично почистване, съгласно условията на предварително подписан дого-	строителство	Опазване на околната среда

	вор		
	Почви		
1.	Да се разработи специализиран проект за рекултивация, съобразен с конкретните условия	строителство	Опазване на наличната почва и растителността
2.	Съхраняване на отнетия хумусен слой и оползотворяването му като повърхностен слой при обратното засипване на фундаментите и кабелните трасета	строителство	Опазване на наличната почва и растителността
3.	След приключване на СМР на съответната площадка да се извършват необходимите възстановителни дейности за възвръщане на част от изкопаните земно-скални маси върху фундаментите и покриването им с хумусен хоризонт	строителство	Възстановяване на нарушените земи
	Биоразнообразие		
1.	Съхраняването на отнетия чим да става в границите на строителната площадка. Чимовете да бъдат периодично овлажнявани	строителство	максималното запазване на чимовете до използването им за рекултивация
2.	Съхраняване на изкоренените дребни храстчета при горните условия за използването им за частична биологична рекултивация	строителство	Съхраняване на наличната растителност
3.	Точно маркиране на подходите към строителните петна на терена	строителство	Ограничаване утъпкването и разрушаването на растителната покривка
4.	Свеждане до минимум строителната площ около фундаментите	строителство	Запазване на наличните местообитания
5.	Работа на тесен фронт при изкопите за кабелните трасета. Непосредствено след извършване на обратната засипка да се извършва рекултивация – връщане на хумуса с отнетия чим	строителство	Съхраняване на наличната растителност
6.	Да не се допуска замърсяване на почвата с гориво-смазочни материали от строителна и монтажна техника	строителство	Опазване на почвата и растителността
7.	Да се извършат рекултивационни мероприятия на терените, освободени от строителни материали и на временните депа за съхраняване на изкопни земно-скални маси	строителство	Възстановяване на почвата и растителната покривка
8.	Рекултивация на трасетата след прокарването на подземната кабелна мрежа, при спазване на условията за работа на тесен фронт (помалка дължина)	строителство	Възстановяване на почвата и растителната покривка
9.	Да се изпълняват мерки за недопускане утъпкване и замърсяване на съседни на отделните строителни площадки терени	строителство	Ограничаване утъпкването и разрушаването на растителната покривка
10.	Строителните дейности да се извършват извън размножителния период на птиците	строителство	Предотвратяване вероятността от разрушаване на местообитания на птиците
11.	Провеждането на подробна разяснителна кампания сред участниците в строителните и експлоатационни дейности с цел	строителство	Превантивна дейност за недопускане на щети върху растителния и животински

	животински свят в района		
	Отпадъци		
1.	Отпадъци за обезвреждане да се предават единствено на лица, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО или КР, въз основа на сключен договор	По време на строително-монтажните дейности и експлоатацията	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
2	Извозване на строителните отпадъци на депо, определено от общината	По време на строително-монтажните дейности	Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
3	Образуваните отпадъци да се събират разделно и съхраняват на закрито или на временни площадки до извозването им за последващо обезвреждане при спазване изискванията на Глава втора, Раздел I на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53/19.03.1999г. на определените за това места.	По време на строително-монтажните дейности и по време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване и замърсяване на почви и води Управление на отпадъците в съответствие със ЗУО
4.	Използване на технически изправни транспортни средства за транспортиране на опасни отпадъци на територията на площадката.	По време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци
5.	Транспортиране на опасни отпадъци само в затворени метални варели и контейнери.	По време на експлоатацията	Предотвратяване на разпиляване на отпадъци
	Шум		
1.	Товарните автомобили, обслужващи строително-монтажната дейност на площадките на обекта да се движат през територията на селото по определено трасе само през дневния период при спазване ограничението за скорост на движение;	По време на строителството	Подобряване на шумовия режим на терените около трасето на движение
2.	Строително-монтажните работи да се извършват само през дневния период (особенно в участъка на Г № 8 и Г № 9);	По време на строителството	Защита от шум на терените около площадката на инвестиционното предложение по отношение на периодите за оценка с по-строги изисквания
3.	При възможност, за доставка на компонентиге на съоръженията (елементи на кулите, гондоли, главина и др.) да се използва въздушен транспорт	По време на строителството	Защита от шум на терените около площадката на инвестиционното предложение
	Здравно хигиенни - аспекти		
1.	Стриктно използуване на предвидените лични и колективни предпазни средства, както следва: • Преди започване на монтажните работи да бъдат изпълнени препоръките за намаляване на праховите емисии; • С антифони да бъдат снабдени кранистите, багеристите и	По време на строителството	Опазване здравето на строителните работници

	препоръките за намаляване на праховите емисии; • С антифони да бъдат снабдени каристите, багеристите и булдозеристите; • При работа с къртачни машини да се използват антивибрационни ръкавици; • Работниците да бъдат снабдени с подходящо за сезона работно облекло; • Да се провеждат редовни профилактични прегледи насочени към разкриване на свързаните с труда заболявания.		
2.	Изграждането на обекта да се изпълнява съгласно проекта за организация на строително-монтажните дейности и предвидените мерки по БХТПБ	Фаза строителство	**Недопускане здравно-хигиенни проблеми за строителните работници.**

Заинтересованите лица могат да обжалват решението по реда на Закона за административното производство и Закона за Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му съгласно чл.99, ал.6 от Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя новият възложител съгласно чл.99, ал.7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми РИОСВ – гр. Хасково.

На основание чл.99, ал.8 от Закона за опазване на околната среда решението на незапочнато строителство е валидно за срок 5 години считано от датата на издаването му.

При констатиране неизпълнение на условията в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Дата: 18 март 2009 год.

Директор РИОСВ – Хасково:
инж. Димитър Илиев